

Iš svetimų lėšų vartoja drąsiau

Nors gyventojai į įsipareigojimus bankams dar žiūri atsargiai, o vartojimo paskolų pastaraisiais metais mažėjo, šalies bankai tikina, kad šią **kreditų rinką pamažu atsi- gauna.**

Lina Mrazauskaitė
lmrazauskaite@diena.lt

Tapo konservatīviesni

Šalies bankų vartojimo paskolos fiziniams asmenims šių metų kovą, palyginti su praėjusių metų kovu, sumažėjo 26 proc. ir siekė 885,3 mln. litų, kaip rodo Lietuvos bankų asociacijos duomenys. Pernai, palyginti su 2010 m., vartojimo paskolos sumažėjo dar labiau – apie 30 proc., nors siekė 1191,5 mln. litų.

Konsultāciju bēdovērs „Ekonomiskās konsultācijas ir tirim!” verslo plētras vadovas Justas Gavēnas sakē, kad vārtōjimo paskolū rinka Lietuovē vāstēs pāgal visus ekonomikos dēsnisus: „Vārtōjimo paskolū, kaip naujo produkto, atsiardinas lēmē vārtōjotū plūpsnī žmōnēs lēmē kreditu negalvodami, kaip juos reikēs atduoti. Tik po kurio laiko suvokē, kad tai – matematiškai prastai atspaidētais žingsnis.”

Nors, kaip pabrėžė J. Gavėnas, per pastaruosius dešimt metų smarkiai išaugo kredito įstaigų konkurencija, reikalavimai vartojimo ir greitųjų kreditų rinkose sugriežtėjo. Todėl, anot jo, bendras vartojimo kreditų kiekis krito. Pašnekovo manymu, skolinimo sąlygos artimiausiu metu nesikeis, esą paskolų apimtis 2007–2008 m. lygi pasiekė tik tuomet, kai ekonomika visiškai atsisauk.

Klubo „Pinigų srautas“ prezidentas Andrius Suminas sako, kad vartojimo paskolų sumažėjo dėl konservatyvesnio bankų ir klientų požiūrio. Ešą patys bankai pripažino, kad skolinimas prieš krizę buvo neracionalus, todėl dabar renkasi savo finansinę padėtį gerbачius įvertinti klientus.

Rinka atsigana

Nors pastaruoju metu bankai vartojimo paskolų suteikė vis mažiau, tačiau patys tikina, kad rinka atsigaus, o vartojimo paskolų poreikis paildėjo iš sastingio.

DNB banko Pardavimų valdy-
mo departamento vadovės Lijanos
Žmoginaitės teigimu, Lijanos
paskolų rinka, palyginti su krizi-
jėkarščių, pamazū tampa aktyvesnė:
„Pernai sausį vartojimo paskolų
visas bankų sektorius suteikė apie
37 mln. litų. Šių metų sausį naujai
išduotų vartojimo paskolų apimtis
išliko panaši kaip ir pernai, o šių
metų kovą matėme pagyvėjimą –
suteikta apie 54 mln. litų vartoji-
mo paskolų.“ Anot pašnekovės,
suaktyvėjimą galima stebėti su ge-
resniu gyventojų ekonominėmis per-
spektyvų vertinimu ir sezonisku-
m, nes pavasarį ir vasarą žmonės
dažniau planuoja ir įgyvendina šei-
mos gerovės gerinimo planus.

SEB banko prezidento pavaduotojai ir Māžmeninēs bankininkystės tarnybos direktoriaus Virginija Doveikos teigimu, pirmą metų ketvirtį bankas išdavė 30 proc. daugiau vartojimo kreditų nei per praėjusį metų tą patį laikotarpį.

Ukio banko Komercijos tarnybos vadovas Justas Babarskas sakė, kad vien šiais metais nuo sausio iki rugsėjo pabaigos banko gavė 1,2 mlrd. litų kredito iš užsienio bankų. Jis sakė, kad šiuo metu vartojimo kredito pasiekė 25–34 proc. – gyventojai. Panašios tendencijos vytaavo ir 2008 m., o 2009–2011 m. palyginti daugiau vartojimo kredito emė vyresni nei 45 metų asmenys.

11

tükst. litu

vidutiniškai
gyventojai
skolinasi
vartojimui
šiuo metu.

■ **Viltys:** pastaruoju metu vartojimo paskolų išduodama mažiau nei per ekonominį pakilimą, nes gyventojai baiminasi vėl pakliūti į išipareigojimo spąstus, tačiau bankai jau mato ryškesnį šių kreditų paklausą.

Tomo Urbelionio (BFL) nuotr.

Apsidraudžia nuo skolos

L. Žmogaitė patikino, kad indami paskolas gyventojai dabar itin atsargiai įvertina savo galimybes paskolą grąžinti. Todėl esą tokių atvejų, kai jie susigundo vartojimo paskola sumokėti už atostogas ar kelionę, beveik nepasitaiko. Prieš 3–4 metus tokie klientų sprendimai dar buvo dažni. „Tai, kad žmonės vertina sau už įsipareigojimus atsgariau, rodo ir vartojimo paskolų draudimo statistika. Pavyzdžiui, per 2011 m. beveik 80 proc. imančių vartojimo kreditą banku draudėsi. Todėl nelaimės atveju kitiems šeimos nariams nereikia perminti finansinės naštos“, – pasakojo pašnekovė.

Ji taip pat pabrėžė, kad žmonės nuo šiol dažniau domisi ne tik palūkanų dydžiu, bet ir kitomis sutarties sąlygomis, pavyzdžiui, ar galės kredita gražinti pirma laiko.

A.Šuminas pabrėžė, kad ruošdamiesi imti vartojimo paskolą gyventojai turėtų neskubėti ir susipažinti su kelių bankų siūlomomis sąlygomis.

supaprastino. Anot jo, vartojimo kredito minimali suma sumažinta iki 500 litų, taip pat panaikintas šiems kreditams taikytas komisinio mokesčio minimumas. Dabar nedideliams iki 999 litų siekiantiems kreditams taikomas tik 1 proc. komisinis mokestis.

Vartojimo paskola šiame banke siekia nuo 500 iki 10 tūkst. litų, gyventojai, anot pašnekovo, dažniausiai renkasi 8 tūkst. litu kredito suma.

Andrius Šuminas:

Vartojimo paskolų sumažėjo dėl konservatyvesnio bankų ir klientų požiūrio.

Skolinasi litais

Pastebima, kad vartojimo paskolų palūkanos litais šalies bankuose yra didesnės nei eurai. Tačiau, kaip sakė bankų atstovai, mažesnėmis palūkanomis gyventojai dažnai nesusigudrina ir renkami vietos valiutą.

„Pastebime aiškią tendenciją, kad klientai linkę skolintis ta valiuta, kuria gauna pajamas. Pastaruoju metu skolinimasis litais augo“, – sakė Jūratė Šidlauskaitė, banko „Swedbank“ Vartojamojo finansavimo skyriaus vadovė.

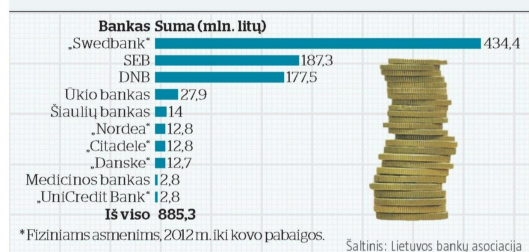
Šiuo metu vartojimo paskolų litais palūkanos skirtingose bankuose siekia nuo 7–9 proc., eurais – nuo 6–7 proc. 2011–2010 m. paskolų litais palūkanos siekė nuo 10 proc., eurais – nuo 7 proc.

Salygos kito nesmarkiai

Šiuo metu skirtingi komerciniai bankai Lietuvoje teikia vartojimo paskolas nuo 500 iki 40 tūkst. litų, o kredito terminas svyruoja nuo 3 mėnesių iki 5 metų. L. Žmoginaitė pasakojo, kad dažniausiai gyventojai ima vidutiniškai 11 tūkst. litų vartojimo paskolą ir bankui įsipareigoja ją grąžinti per trejus metus.

J.Babarskas pasakojo, kad Ūkio bankas praėjusių metų pabaigoje vartojimo kreditu išdavimo sąlygas

Naujai suteiktos vartojimo paskolos*

Šaltinis: Lietuvos bankų asociacija